

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8928
SK.48

Sayı : 32657917-610-141
Konu : Soru Önergesi(7/8928)

29.05/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın Eren ERDEM tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/8928 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Fatma Beül SAYAN KAYA
Bakan

EK: Soru Önergesi cevabı(4 sayfa)

İstanbul Milletvekili Sayın Eren **ERDEM**'e Ait 7/8928 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“İstanbul Ümraniye’de Roman vatandaşların barındığı çadır ve barakalar uygun barınma imkânı yaratılmadan belediye ekiplerince yıkılmış, yaklaşan kış mevsimi öncesinde barınma imkânı olmayan Roman vatandaşların okula giden çocukları mağdur edilmiş, yaşam ve barınma hakları ellerinden alınmıştır. Roman vatandaşlar bu anlamda en temel haklarından bile yoksun bırakılmaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Anayasamızda güvence altına alınan barınma hakkı dikkate alındığında yaşanan bu ihlale ilişkin ne gibi düzenlemeler düşünülmektedir?

SORU 6: Bakanlığınız evsizlere yönelik bugüne dek ne gibi çalışmalar yapmıştır? Türkiye’de hâlihazırda kaç evsiz insan bulunmaktadır? Bunlardan kaç mültecidir?

CEVAP 1-6: Yüksek Planlama Kurulu tarafından 27/04/2016 tarih ve 2016/10 karar numarası ile kabul edilerek 30 Nisan 2016 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ile I. Aşama Eylem Planı (2016-2018) adlı belgede Roman vatandaşlarımızın barınma sorunları üzerine genel stratejiler ve öncelikli tedbirler yer almaktadır. Anılan belgenin “Barınma” başlığı altında yer alan stratejik hedefler aşağıdaki şekildedir:

- İyileştirilebilir durumdaki konutlar belirlenerek bu konutların koşulları iyileştirilecektir.
- Sağlıksız bir çevrede, kötü koşullarda ve yetersiz özelliklere sahip konutlarda ya da geçici konutlarda ikamet eden gruplara sosyal konut ve yaşanabilir bir çevre sağlanacaktır.
- Sosyal konut projelerinin ya da kentsel dönüşüm projelerinin; yararlanıcıların maddi olanakları, işleri (geçinme yolları), çocukların eğitim durumları, ulaşım sorunları ve diğer muhtemel sorunları dikkate alınarak ve ilgili sorunlar çözülerek uygulanması için gerekli yan hizmetler sağlanacak ve bu amaçla idari/yasal düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Bakanlığımız yoksul kişilerin barınma ihtiyacını karşılamaya yönelik konut yapımını içeren ve geri ödemeli olarak Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile birlikte “Sosyal Konut Projeleri” yürütmüştür. Söz konusu sosyal konut projesi ile 3294 sayılı Kanun çerçevesinde, anılan Kanunda geçen şartları haiz olan vatandaşlarımız için Adana, Ankara, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Düzce, Edirne, Eskişehir, Hatay, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Manisa, Sakarya ve Tekirdağ’da çok sayıda konut inşa edilmiştir.

Bakanlığımız Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü 3294 sayılı Kanun kapsamında bulunan vatandaşlarımıza yönelik olarak çeşitli sosyal yardım programları yürütmektedir. Bu programlar arasında vatandaşlarımızın en temel ve zaruri ihtiyaçlarından biri olan barınma ihtiyacının karşılanmasına yönelik yardımlarda bulunmaktadır.

Bu çerçevede yürütülen programlardan biri olan Sosyal Konut Projesi Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Bakanlığımız Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü işbirliğinde devam etmektedir. Proje kapsamında başvuruda bulunan vatandaşlarımızda aranan temel şartlar sosyal güvenceden yoksun ve 3294 sayılı Kanun kapsamında muhtaç olmalarıdır. Söz konusu proje ile Türkiye genelinde Roman vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı bölgelerde toplam 6.720 konutun yapımı tamamlanmış olup bahsi geçen şartlara uyan hak sahipleri belirlemiştir.

Sosyal Konut Projesinin yanı sıra Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik (SYDT) Fonu kaynakları ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları tarafından gerçekleştirilen ve daha çok kırsal alanda kendilerine ait evlerde ikamet etmekte olan yoksul hanelerin evlerindeki yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik olarak ev yapımı/onarımı yardımları yapılmaktadır.

Bu kapsamda kendi arsası olan vatandaşlara 25.000 TL'ye kadar ev yapımına (ve ev satın alımına) yönelik barınma yardımı yapılmakta ya da oturulamayacak derecede sağlıksız koşullarda yaşayan kişilerin evlerinin onarımına yönelik kişi başı 15.000 TL'ye kadar kaynak aktarılmaktadır.

Bu kapsamda 2010 – 2016 Eylül döneminde yaklaşık 28 bin aile için 336 milyon TL kaynak aktarılmış olup, söz konusu yardımlardan 3294 sayılı Yasa kapsamında olması ve ilgili şartları karşılaması şartıyla Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki vatandaşlarımız da yararlanmaktadır.

SORU 2: Bugüne kadar hangi gerekçelerle bölgedeki ilköğretim çağındaki çocuklar için ders çalışacak ve oyun oynayacak alanlar inşa edilmemiştir?

CEVAP 2: Özellikle yoksul roman çocuklarının okula devamlarının sağlanması ve okul dışı aktivitelere katılım ve oyun oynayacak mekânlar sağlanarak okulla bağlarının güçlenmesi hedeflenmektedir. Yine Yüksek Planlama Kurulu tarafından 27/04/2016 tarih ve 2016/10 karar numarası ile kabul edilerek 30 Nisan 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ile I. Aşama Eylem Planı (2016-2018) adlı belgede Roman vatandaşlarımızın eğitim sorunları üzerine genel stratejiler ve öncelikli tedbirler yer almaktadır.

SORU 3: Kış aylarında insanların hijyenik olmayan ortamlarda kalmaması adına 'somut' ne gibi çalışmalar yapılacaktır?

SORU 5: İstanbul'da barınma problemi yaşayan yurttaşlarımızın sayısı kaçtır? TOKİ'de bu bireylerin istihdam edilmesine dönük daha önce herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

CEVAP 3-5: Yoksul vatandaşlarımızın yaşadığı, altyapı açısından sorunlu, yeterli hijyene sahip olmayan ortamların dönüştürülmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasındadır.

Barınma problemi yaşayan vatandaşlarımızın tespit edilmesi için 2015 yılı Kasım ayında başlamış bulunan "Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin Desteklenmesi" projesi kapsamında araştırma ve veri elde etme faaliyetleri sürmektedir.

SYDT Fonu kaynakları ile SYD Vakıfları aracılığı ile Kanunun hedef kitesinde bulunan vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarının (gıda, yakacak, sağlık, barınma ve eğitim gibi) karşılanmasına yönelik yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte evsiz, mekânsız, kimsesiz ve sokakta yaşadığı tespit edilen vatandaşların temel gıda, giyim, barınma ihtiyaçlarının giderilebilmesi için Bakanlığımızın Valilik ve Kaymakamlıklara dağıtımli 11.12.2013 tarih ve 2013/22 sayılı Genelgesi ile işlem tesis edilmektedir. Söz konusu Genelge doğrultusunda SYD Vakıflarınca söz konusu grupta bulunan vatandaşlarımıza yönelik olarak yerel şartlar çerçevesinde geçici barınma mekânı sağlanması, kira, yemek ve giyecek yardımı ve benzeri yardımlar yapılmaktadır.

SORU 4: Bölgede yaşayan çocukların eğitim hakkı çerçevesinde okul ihtiyaçları karşılanmakta mıdır?

CEVAP 4: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 5 inci maddesinde "Koruyucu ve destekleyici tedbirler, çocuğun öncelikle kendi aile ortamında korunmasını sağlamaya yönelik danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma konularında alınacak tedbirler" belirtilmekte olup aynı maddenin (b) fıkrasında "Eğitim tedbiri, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamuya ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesine yönelik tedbirdir" hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımız ilgili mevzuat çerçevesinde ve ihtiyaç doğrultusunda gerekli yardımları yapmaktadır.

Bakanlığımızca yoksul hanelerde yaşayan öğrencilere yönelik çeşitli sosyal yardım programları uygulanmaktadır. Bunlar arasında Eğitim Materyali, Şartlı Eğitim, Öğle Yemeği Yardımları, Ücretsiz Ders Kitabı, Öğrenci Taşıma Barınma ve İaşe Yardımı, Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması ve Yurt Yapımı gibi programlar bulunmaktadır.

Söz konusu bölgede yaşayan ailelerin çocukları da şartları taşımaları durumunda söz konusu yardımlardan faydalanabilmektedirler.

Bölgede yaşayan vatandaşlarımız ihtiyaç duydukları takdirde en yakın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına sosyal yardımlardan faydalanabilmek amacıyla başvurabilmektedirler.